

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Attempt any five questions selecting not more than three from one section.
  2. Figures to the right indicate full marks.
  3. Draw neat diagrams wherever necessary.

Section – I

Q.1 Attempt **any two** of the following.

- a) Explain Cournot's model of oligopoly market. **10**
- b) What is a cartel and explain how a cartel determines joint maximizing profit. **10**
- c) Explain the prisoner's dilemma strategies in game theory. **10**

Q.2 Attempt **any two** of the following.

- a) Show how factor price is determined under perfect competitive market conditions. **10**
- b) What is meant by economic Rent and explain the modern theory of Rent. **10**
- c) Explain how wages are determined under bilateral monopoly. **10**

Q.3 Attempt **any two** of the following.

- a) What is meant by general equilibrium? Explain it using Edgerworth – box diagram. **10**
- b) Discuss how the Pareto – optimality conditions are fulfilled under perfect competition. **10**
- c) Explain the Arrows Impossibility theorem. **10**

Q.4 Attempt **any two** of the following.

- a) Explain how asymmetric information leads to the problems of adverse selection. **10**
- b) What is moral – hazard problem? How is it related to the problem of insurance companies? **10**
- c) Explain the efficiency wage theory? What is its significance? **10**

Section – II

Q.5 Attempt **any two** of the following.

- a) What is IS curve? How is it derived from goods market equilibrium? **10**
- b) Explain the effect of monetary expansion in IS – CM model. **10**
- c) Explain the trade – off – between unemployment and inflation with the help of Philip's curve. **10**

Q.6 Attempt **any two** of the following.

- a) What is meant by real exchange rate? Give the arguments in favour of flexible exchange rates. **10**
- b) Describe the Mundell – flaming model in an Open Economy. **10**
- c) Discuss various monetary measures in correcting disequilibrium in the balance of payments. **10**

Q.7 Attempt **any two** of the following.

- a) Explain Ricardian Theory of International Trade. **10**
- b) Explain the factor endowments theory of international trade given by the Hecksherohlin. **10**
- c) Discuss the arguments in favour and against free trade policy. **10**

Q.8 Attempt **any two** of the following.

- a) Explain the benefit principle of taxation. **10**
- b) Discuss the role of the state in correcting market failures. **10**
- c) Describe the impact of elasticities of demand on incidence of taxation. **10**

*****

मराठी रुपांतर

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

- सूचना: १. कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा परंतु एका विभागातील जास्तीत जास्त तीन प्रश्न सोडवा.
२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
३. आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

विभाग - १

प्र.१ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) कुर्नोचे अल्पाधिकार प्रतिमान स्पष्ट करा. १०
ब) कार्टेल म्हणजे काय? संयुक्त नफा कार्टेल कसे निश्चित करतात? १०
क) खेळ सिद्धांतातील कैद्याची कोंडी ही संकल्पना स्पष्ट करा. १०

प्र.२ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) पूर्णबाजार स्पर्धेच्या अटीमध्ये उत्पादन घटकांची किंमत कशी ठरवली जाते ते दाखवा. १०
ब) आर्थिक खंड म्हणजे काय? खंडाचा आधुनिक सिद्धांत स्पष्ट करा. १०
क) द्विपक्षीय मत्केदारीत वेतन निश्चिती कशी होते ते स्पष्ट करा. १०

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) सार्वत्रीक समतोल म्हणजे काय? एजवर्थच्या आकृतीच्या सहाय्याने त्याचे स्पष्टीकरण करा. १०
ब) पूर्ण स्पर्धेमध्ये पॅरटो पर्याप्तता अटीची पूर्तता कशी होते याची चर्चा करा. १०
क) अॅरोचे अशक्यता प्रमेय स्पष्ट करा. १०

प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) विषम माहिती अयोग्य निवडीच्या समस्येत कशी कारणीभूत होते ते स्पष्ट करा. १०
ब) नैतिक धोक्याची समस्या म्हणजे काय? विमा कंपन्यांची प्रश्नांशी ती कशी निगडित आहे? १०
क) कार्यक्षमता वेतन सिद्धांत स्पष्ट करा. त्याचे महत्त्व काय आहे? १०

विभाग - २

प्र.५ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) IS वक्र म्हणजे काय? वस्तू बाजार संतुलनातून तो कसा काढला जातो? १०
ब) IS - LM प्रतिमानामध्ये विस्तारीत मौद्रिक धोरणाचे परिणाम स्पष्ट करा. १०
क) फिलिप्स वक्राच्या सहाय्याने बेरोजगार व भाववाढ यातील परस्परविरोध स्पष्ट करा. १०

प्र.६ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) वास्तव विनिमय दर म्हणजे काय? बदलत्या विनिमयदराचे समर्थनार्थ मुद्दे सांगा. १०
- ब) मुक्त अर्थव्यवस्थेतील मुंडेल – फ्लेमिंग प्रतीमानाचे वर्णन करा. १०
- क) व्यवहार शेषातील असमतोल दूर करण्याच्या विविध मौद्रिक उपायांची चर्चा करा. १०

प्र.७ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) आंतरराष्ट्रीय व्यापाराचा रिकार्डोचा सिद्धांत स्पष्ट करा. १०
- ब) आंतरराष्ट्रीय व्यापाराचा हेक्चर ओहलिनचा घटक सुबतता सिद्धांत स्पष्ट करा. १०
- क) मुक्त व्यापार धोरणाच्या बाजूने आणि विरोध मतांची चर्चा करा. १०

प्र.८ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) कराचे लाभ तत्त्व स्पष्ट करा. १०
- ब) बाजार अपयश दूर करण्यात शासनाच्या भूमिकेची चर्चा करा. १०
- क) मागणीतील लवचिकतेच्या करभारावरील होणाऱ्या परिणामांची चर्चा करा. १०

*****